

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 grudnia 2005 r.

w sprawie planu restrukturyzacji hiszpańskiego przemysłu węglowego oraz pomocy państwa na lata 2003–2005, wdrożonych przez Hiszpanię w latach 2003 i 2004

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 5410)

(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2011/693/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

wezawszy osoby zainteresowane do wyrażenia swoich opinii zgodnie z przytoczonymi powyżej przepisami ⁽¹⁾ oraz uwzględniając ich opinie,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 19 grudnia 2002 r. Hiszpania zawiadomiła Komisję, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, o planie restrukturyzacji hiszpańskiego przemysłu węglowego zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego ⁽²⁾.

(2) W pismach z dnia 19 lutego 2003 r. i 31 lipca 2003 r. Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje. Hiszpania dostarczyła dodatkowych informacji w pismach z dnia 18 kwietnia 2003 r. i 3 października 2003 r.

(3) Pismem z dnia 16 czerwca 2003 r. Hiszpania przedłożyła zarządzenie ministerialne ECO 768/2003 z dnia 17 marca 2003 r. dotyczące udzielenia przedsiębiorstwu węglowemu pomocy finansowej na rok 2003.

(4) Pismem z dnia 8 sierpnia 2003 r. Hiszpanii przedstawiła, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002, kwoty pomocy przysługujące przedsiębiorstwom węglowym za rok 2003.

(5) W pismach z dnia 18 sierpnia 2003 r. i 18 września 2003 r. Hiszpania przesłała informacje dotyczące kosztów produkcji jednostek produkcyjnych zgodnie z decyzją Komisji 2002/871/WE z dnia 17 października 2002 r. ustanawiającą wspólne ramy przekazywania informacji potrzebnych do stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego ⁽³⁾.

(6) Pismem z dnia 10 lutego 2004 r. Hiszpania przedłożyła zarządzenie ministerialne dotyczące przyznania pomocy finansowej przemysłowi węglowemu za rok 2004.

(7) Pismem z dnia 30 marca 2004 r. Komisja poinformowała Hiszpanię, że po przeanalizowaniu informacji dostarczonych przez władze hiszpańskie zadecydowała o wszczęciu procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 Traktatu. Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁴⁾.

(8) W pismach z dnia 30 czerwca 2004 r. i 16 lipca 2004 r. Hiszpania dostarczyła dodatkowych informacji na temat planu restrukturyzacji.

(9) Pismem z dnia 19 lutego 2005 r. Hiszpania przedłożyła zarządzenie ministerialne dotyczące przyznania pomocy finansowej przemysłowi węglowemu za rok 2005.

(10) Pismem z dnia 7 września 2005 r. Komisja wniosła o dodatkowe informacje. Hiszpania udzieliła odpowiedzi pismem z dnia 20 października 2005 r., w którym podano dodatkowe informacje na temat planu restrukturyzacji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 182 z 15.7.2004, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 205 z 2.8.2002, s. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 300 z 5.11.2002, s. 42.

⁽⁴⁾ Zob. przypis 1.

(11) W świetle informacji przedstawionych przez Hiszpanię Komisja zobowiązana jest podjąć decyzję o planie restrukturyzacji hiszpańskiego przemysłu węglowego, a w przypadku wydania przez nią przychylniej opinii w sprawie tego planu, również decyzję o udzieleniu rocznej pomocy za lata 2003, 2004 i 2005.

(12) Plan restrukturyzacji oraz środki finansowe reguluje rozporządzenie (WE) nr 1407/2002. Komisja musi podjąć decyzję w sprawie planu restrukturyzacji zgodnie z art. 10 ust. 1 wymienionego rozporządzenia, oceniając, czy jest on zgodny z warunkami i kryteriami wymienionymi w art. 4–8 oraz czy odpowiada celom tego rozporządzenia. Ponadto w przypadku gdy Komisja wyda pozytywną opinię w sprawie tego planu, musi też zweryfikować, zgodnie z art. 10 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia, czy środki notyfikowane na lata 2003–2005 są zgodne z planem restrukturyzacji i, w szerszym ujęciu, czy udzielana pomoc jest zgodna z zasadami prawidłowego funkcjonowania wspólnego rynku.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

(13) Decyzją Komisji 98/637/EWWiS z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie przyznania przez Hiszpanię pomocy dla przemysłu węglowego w 1998 r. (5) Komisja zatwierdziła w dniu 3 czerwca 1998 r. plan restrukturyzacji hiszpańskiego przemysłu węglowego na lata 1998–2002. Plan ten oparty został na Planie restrukturyzacji przemysłu węglowego i alternatywnego rozwoju regionów górniczych 1998–2005 podpisanym dnia 15 lipca 1997 r. Plan ten stanowił wynik ugody pomiędzy władzami Hiszpanii a zainteresowanymi stronami w sektorze węglowym i zawiera postanowienia odnośnie do przedsiębiorstw, które otrzymały pomoc. Komisja wydała pozytywną opinię na temat planu restrukturyzacji na lata 1998–2002 po dokonaniu analizy jego zgodności z ogólnymi i szczegółowymi celami decyzji Komisji nr 3632/93/EWWiS z dnia 28 grudnia 1993 r. ustanawiającej reguły wspólnotowe odnośnie do pomocy państwa na rzecz przemysłu węglowego (6).

(14) Biorąc pod uwagę zamiar przyznania pomocy przemysłowi węglowemu przez rząd hiszpański po wygaśnięciu Traktatu EWWiS w dniu 23 lipca 2002 r. oraz zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002, w szczególności z jego art. 9 ust. 10, władze Hiszpanii dnia 19 grudnia 2002 r. zgłosiły Komisji tymczasowy plan dostępu do zasobów węgla i likwidacji jednostek produkcyjnych na lata 2003–2005.

(15) Ten plan restrukturyzacji dotyczy zamiaru władz hiszpańskich chcących kontynuować wspieranie przemysłu węglowego w latach 2003–2005 w drodze przyznawania pomocy na produkcję oraz pomocy na pokrycie nadzwyczajnych kosztów procesu restrukturyzacji. Niniejszy projekt na okres do roku 2005 zakłada, iż wysiłki poczynione przez przedsiębiorstwa i pracowników w kierunku

restrukturyzacji tego sektora w latach 1998–2002 będą kontynuowane na podstawie hiszpańskiego planu restrukturyzacji przemysłu węglowego na lata 1998–2005, z uwzględnieniem celów rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, tzn. mniejszej produkcji przy mniejszej pomocy państwa i mniejszym zatrudnieniu w celu obniżenia kosztów produkcji.

(16) Władze Hiszpanii wskazały, iż realia społeczne muszą być jednym z kryteriów, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o tym, które z jednostek produkcyjnych zostaną utrzymane na minimalnym poziomie działalności gwarantującym dostęp do zasobów węgla. Kolejnym kryterium będzie obecny rynek węgla, a także wdrożenie ustawodawstwa w zakresie ochrony środowiska określającego elektrownie, które będą mogły kontynuować działalność.

(17) Poza tymi kryteriami władze hiszpańskie rozważały, czy ogólna obniżka kwoty pomocy przewidziana w planie na lata 2003–2005 doprowadzi do sytuacji, w której przedsiębiorstwa będą wnosić o dobrowolną likwidację mocy produkcyjnych. Możliwość przyznania pomocy na likwidację jednostek produkcyjnych będzie jednocześnie oznaczać ograniczenie mocy produkcyjnych, które do końca roku 2005 wyniosą docelowo około 12 mln ton. Władze hiszpańskie zagwarantowały Komisji, że pomoc na likwidację mocy produkcyjnych zgodnie z warunkami art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 zostanie wykorzystana wyłącznie na pokrycie kosztów zamykania takich jednostek produkcyjnych.

(18) Gospodarka oraz zatrudnienie w regionach górniczych nadal znajdują się na poziomie zdecydowanie niższym w porównaniu z okresem przed restrukturyzacją. Z tego powodu władze hiszpańskie wskazały, iż potrzeba więcej czasu na wprowadzenie polityki wspierania rozwoju gospodarczego oraz rozwoju alternatywnych miejsc pracy. Nie ma możliwości przyspieszenia procesów przekształcania przemysłu węglowego poza zakresem przewidzianym w dotyczących go planach. Władze Hiszpanii argumentują, że proces restrukturyzacji trwa dopiero od pięciu lat, znacznie krócej niż w innych krajach, które posiadały przemysł węglowy o znaczących rozmiarach.

(19) Władze hiszpańskie wykorzystały przepisy art. 9 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, które przewidują, że państwa członkowskie mogą, na odpowiednio uzasadnionej podstawie, poinformować Komisję o wytypowaniu z nazwy jednostek produkcyjnych tworzących część planów, o których mowa w ust. 4 i 6 wspomnianego artykułu, najpóźniej do czerwca 2004 r.

(20) Zgodnie z decyzją 2002/871/WE władze hiszpańskie poinformowały również Komisję o kosztach produkcji jednostek produkcyjnych w okresie referencyjnym 2001–2002 oraz w latach 2003–2005.

(5) Dz.U. L 303 z 13.11.1998, s. 57

(6) Dz.U. L 329 z 30.12.1993, s. 12.

- (21) Zgodnie z definicją „jednostki produkcji” zawartej w art. 2 decyzji 2002/871/WE każde przedsiębiorstwo zajmujące się wydobyciem węgla poza przedsiębiorstwem HUNOSA zdefiniowało swoje podziemne eksploatacje węgla i związaną z nimi infrastrukturę jako pojedynczą „podziemną jednostkę produkcyjną”, a wszystkie jej wyrobiska odkrywkowe i związaną z nimi infrastrukturę jako pojedynczą „odkrywkową jednostkę produkcyjną”.

Notyfikowane jednostki produkcyjne oraz wielkości produkcji przypadające na okres referencyjny (2001/2002) są następujące:

Jednostka produkcyjna	P: podziemna O: odkrywkowa	Zdolności produkcyjne w roku referencyjnym (tew: (tony ekwiwalentu węgla))
Alto Bierzo, S.A.	P	104 405
Antracitas de Arlanza, S.L.	P	10 360
Antracitas de Guillón, S.A.	P	57 100
Antracitas La Granja, S.A.	P	51 550
	O	8 930
Antracitas de Tineo, S.A.	P	50 100
Campomanes Hermanos, S.A.	P	43 320
CARBONAR, S.A.	P	320 000
Carbones de Arlanza, S.A.	P	25 332
Carbones de Linares, S.L.	P	12 817
Carbones del Puerto. S.A.	P	3 400
Carbones El Túnel, S.L.	P	17 420
Carbones de Pedraforca, S.A.	P	75 110
Carbones San Isidro y María, S.L.	P	31 920
Compañía General Minera de Teruel, S.A.	P	21 000
	O	71 000
Coto Minero del Narcea, S.A.		
— Monasterio	P	9 000
— Brañas	P	69 000
Coto Minero Jove, S.A.	P	82 334
E.N. Carbonífera del Sur, S.A.		
— Pozo María	P	18 210
— Peñarroya	O	381 240
— Emma, Puerto Llano	O	464 040
ENDESA, S.A. (TERUEL)		
— Andorra	P	55 070
— Andorra	O	354 310
González y Díez, S.A.		
— Tineo	P	113 098
— Buseiro	O	16 605

Jednostka produkcyjna	P: podziemna O: odkrywkowa	Zdolności produkcyjne w roku referen- cyjnym (tew: (tony ekwiwalentu węgla)
Hijos de Baldomero García, S.A.	P	60 340
Hullas de Coto Cortes, S.A.	P	282 120
	O	48 340
Hullera Vasco-Leonesa, S.A.	P	713 533
	O	320 882
INCOMISA, S.A.	P	9 370
La Carbonífera del Ebro, S.A.	P	38 426
MALABA, S.A.	P	26 310
Mina Adelina, S.A.	P	8 200
Mina Escobal, S.L.	P	3 079
Mina La Sierra, S.A.	P	5 560
Mina Los Compadres, S.L.	P	5 610
Minas de Navaleo, S.L.	P	19 636
Minas de Valdeloso, S.L.	P	9 870
Minas del Principado, S.A.	P	16 903
MINEX, S.A.	P	59 520
Minera del Bajo Segre, S.A.	P	25 164
Minero Siderurgia de Ponferrada S.A.	P	643 000
	O	154 000
Muñoz Solé Hermanos, S.A.	P	23 141
Promotora de Minas del Carbón	O	50 580
S.A. Catalano-Aragonesa	P	324 550
	O	504 800
Unión Minera del Norte, S.A. (UMINSA)	P	736 430
	O	86 850
Unión Minera Ebro-Segre, S.A. (UMESA)	P	14 090
Viloria Hermanos, S.A.	P	73 964
	O	29 844
Virgilio Riesco S.A.	P	24 680
Mina La Camocha	P	
HUNOSA – Aller	P	314 000
HUNOSA – Figaredo	P	89 000

Jednostka produkcyjna	P: podziemna O: odkrywkowa	Zdolności produkcyjne w roku referencyjnym (tew: (tony ekwiwalentu węgla))
HUNOSA – San Nicolás	P	110 000
HUNOSA – Montsacro	P	107 000
HUNOSA – Carrio	P	105 000
HUNOSA – Sotón	P	86 000
HUNOSA – María Luisa	P	172 000
HUNOSA – Candil	P	94 000
HUNOSA – Pumarabule	P	73 000
Razem (Tew)		8 023 203

(22) Pismem z dnia 3 października 2003 r. władze hiszpańskie powiadomiły Komisję, że podziemne jednostki produkcyjne przedsiębiorstw Endesa, Encasur i Antracitas de Guillón S.A. zostaną zlikwidowane w roku 2005, a przedsiębiorstwo Promotora de Minas de Carbon S.A. (PMC) zlikwiduje swoją jednostkę odkrywkową.

2.1. Zmniejszenie pomocy operacyjnej

(23) Dla przedsiębiorstw górniczych proponowane zmniejszenie pomocy pokrywającej deficyt operacyjny wynosi 4 % rocznie na lata 2003, 2004 i 2005, z wyjątkiem przedsiębiorstwa HUNOSA, dla którego obniżka pomocy wyniesie średnio 5,75 % w skali roku.

2.2. Zdolności produkcyjne

(24) W odniesieniu do zdolności produkcyjnych rząd Hiszpanii zaproponował, by w roku 2005 objąć pomocą zdolności produkcyjne wynoszące około 12 milionów ton węgla. W roku 2002 produkcja węgla wyniosła około 13 400 000 ton.

2.3. Budżet

(25) Łączne kwoty pomocy operacyjnej oraz kosztów technicznych i socjalnych, które zostały zgłoszone, przedstawiają się następująco:

(w EUR)

Rok	Pomoc operacyjna ⁽¹⁾	Koszty techniczne ⁽²⁾	Koszty socjalne ⁽³⁾
2003	568 647 000	81 299 000	469 072 000
2004	539 854 000	82 987 000	490 112 000
2005	513 046 000	96 739 000	484 866 000

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 4 i art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

⁽²⁾ Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

⁽³⁾ Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

(26) W odniesieniu do lat 2006–2007 władze hiszpańskie zgłosiły, że obecnie nie ma możliwości określenia celów szczegółowych na ten okres. Władze hiszpańskie proponują dalsze zmniejszanie pomocy o 4 % rocznie. Po uzgodnieniu planu odnośnie do dostępu do zasobów węgla Komisji zostaną przekazane szczegóły dotyczące rozdziału pomocy i podziału produkcji (w tonach).

2.4. Plan dotyczący przedsiębiorstwa Hunosa

(27) Władze hiszpańskie zgłosiły bardziej szczegółowy plan dotyczący państwowego przedsiębiorstwa górniczego Hunosa. Jego zdolność produkcyjna miała spaść w latach 2002–2005 z poziomu 1 800 000 ton w roku 2001 do 1 340 000 ton w roku 2005. Pomoc mająca na celu pokrycie deficytu operacyjnego ulega obniżeniu z poziomu 321 091 000 EUR w roku 2001 do wysokości 239 281 000 EUR w roku 2005.

(28) Podstawowe cele planu dla przedsiębiorstwa Hunosa na lata 2002–2005 obejmowały, po pierwsze, restrukturyzację przedsiębiorstwa i zmniejszenie strat w taki sposób, by środki związane z ograniczaniem działalności, wymagane zgodnie z krajowym planem dotyczącym górnictwa oraz prawodawstwem wspólnotowym, odpowiednio uwzględniały społeczne i gospodarcze znaczenie przedsiębiorstwa Hunosa w zagłębiu węglowym środkowej Asturii. Kolejnym celem było położenie podwalin pod przyszły rozwój obszaru, na którym znajduje się zagłębie węglowe środkowej Asturii, poprzez stworzenie warunków potrzebnych do powstania alternatywnych miejsc pracy. Na koniec, plan zakłada obniżenie strat operacyjnych przedsiębiorstwa Hunosa o ponad 30 % oraz redukcję zatrudnienia o 33,6 %, co tym samym zwiększy wydajność o 21,4 %.

(29) Plan dla przedsiębiorstwa Hunosa przewidywał wprowadzenie szeregu środków mających na celu zapewnienie

stopniowego zmniejszenia produkcji. Po pierwsze, zlikwidowane zostaną dwie z obecnych dziewięciu jednostek produkcyjnych. Do tego dochodzi zamknięcie płucz-kowni. Zamknięcie tych trzech zakładów stanowi 25-procentowe zmniejszenie mocy produkcyjnych. Po drugie, podejmie się działania mające na celu maksymalne zwiększenie wydajności, z naciskiem na środki dotyczące wyboru złóż, poziomu modernizacji i procesów płukania. Wysiłki skupione zostaną na tych wyrobiskach, które dają możliwość osiągnięcia najwyższej produktywności, najniższych kosztów ogólnych i najlepszej jakości. Część produkcji miała zostać zarezerwowana na potrzeby pobliskiej elektrowni, a przedsiębiorstwo Hunosa miało rocznie dostarczać węgiel na 100 dni pracy elektrowni. Po trzecie, planowane ograniczenie działalności oznacza konieczność redukcji zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Na koniec, w wyniku realizacji tych działań podczas obowiązywania tego planu produkcja spadnie o 26,1 %, z poziomu 1 800 000 ton w roku 2001 do poziomu 1 340 000 ton w roku 2005.

(30) Plan dla przedsiębiorstwa HUNOSA przewidywał zatrudnienie 550 nowych pracowników w latach 2002–2005. Władze hiszpańskie zaręczyły, że ci nowi pracownicy, jeśli ich zatrudnienie okaże się niezbędne, zostaną wybrani spośród tych pracowników, którzy stracili pracę w wyniku likwidacji innych kopalni, poza dwoma bardzo ograniczonymi wyjątkami dotyczącymi zatrudnienia wyspecjalizowanych techników oraz potomków w pierwszej linii tych górników z przedsiębiorstwa Hunosa, którzy zginęli podczas wykonywania pracy.

(31) Władze hiszpańskie podały następujące koszty na tonę ekwiwalentu węgla (tew) ponoszone przez jednostki produkcyjne należące do przedsiębiorstwa HUNOSA, które ich zdaniem powinny pozostać czynne w okresie restrukturyzacji:

Jednostka produkcyjna	Przeciętny koszt (EUR/tew)		Zmniejszenie (%)
	Rok 2001	Rok 2005	
Aller	271	237	12,5
San Nicolás	429	317	26,1
Montsacro	342	251	26,6
Carrio	261	223	14,5
Sotón	376	304	19,1
M ^o Luisa	371	331	10,8
Candil	411	340	17,3
Średnio	344	278	19,2

(32) Władze hiszpańskie uważały, że redukcja kosztów produkcji wynosząca około 20 % w okresie 2002–2005 odzwierciedla możliwość redukcji kosztów produkcji w jednostkach produkcyjnych przedsiębiorstwa Hunosa,

oraz że taka tendencja może umocnić się w przyszłości. Według władz Hiszpanii obniżenie kosztów produkcji oznacza zmniejszenie pomocy dla przedsiębiorstwa o 25 %, i także ta tendencja może umocnić się w przyszłości.

(33) Zgodnie z celami określonymi w planie, proponuje się uruchomienie szeregu środków mających na celu stworzenie struktury gospodarczej zapewniającej możliwości rozwoju poza górnictwem w regionie geograficznym, w którym działa Hunosa. Tym samym podjęto zobowiązanie pomiędzy władzami hiszpańskimi a związkami zawodowymi zachęcające do stworzenia 650 miejsc pracy w latach 2002–2005 w zagłębiu węglowym środkowej Asturii za pomocą różnych środków wynikających z tego planu.

(34) Odnośnie do pomocy przeznaczanej na pokrycie kosztów nadzwyczajnych procesu restrukturyzacji i przejętych zobowiązań towarzyszących stosowaniu środków technicznych dotyczących koncentracji i selekcji złóż oraz odpowiedniego dostosowania mocy produkcyjnych władze Hiszpanii wyjaśniły, że potrzebne są środki na działania socjalne, głównie na finansowanie programów wczesniejszych emerytur. Pomoc przeznaczona na pokrycie tych środków oraz innych proponowanych działań będzie się stopniowo zmniejszała.

(35) Poniższa tabela uwidacznia redukcję zatrudnienia oraz łączne kwoty pomocy przyznawanej zgodnie z planem dla przedsiębiorstwa Hunosa, jak zaproponowano w planie restrukturyzacji.

Rok	Zatrudnienie pod koniec roku	Pomoc na ograniczenie działalności ⁽¹⁾ (w EUR)	Pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych ⁽²⁾ (w EUR)
2003	4 902	271 593 000	302 557 000
2004	4 437	254 682 000	298 983 000
2005	4 079	239 281 000	286 203 000

⁽¹⁾ Artykuł 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

⁽²⁾ Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

(36) Pismem z dnia 22 kwietnia 2003 r. władze hiszpańskie powiadomiły Komisję, iż plan dla przedsiębiorstwa Hunosa zakłada, oprócz innych celów, jako środek zapobiegawczy, utrzymanie minimalnej ilości lokalnej produkcji węgla w celu zagwarantowania dostępu do zasobów.

(37) Władze hiszpańskie w piśmie tym uzasadniają, że minimalna produkcja przedsiębiorstwa Hunosa na rok 2005 w ilości 1 340 000 ton ma zapewnić elektrowniom znajdującym się w pobliżu kopalni przedsiębiorstwa Hunosa zaspokojenie 30 % zapotrzebowania na węgiel (100-dniowego zużycia). Władze hiszpańskie proponują stosowanie tego samego kryterium po roku 2005. Władze hiszpańskie uważają, że utrzymanie produkcji strategicznej w pobliżu elektrowni stanowi cel priorytetowy w planie dostępu do zasobów.

2.5. Czas obowiązywania programu

- (38) Pomoc będzie dostępna w latach 2003–2005.

2.6. Forma pomocy

- (39) Pomoc będzie miała formę dotacji.

2.7. Beneficjenci

- (40) Jednostki produkcyjne hiszpańskich przedsiębiorstw węglowych, o których mowa w motywie 21.

2.8. Podstawa prawna

- (41) Zarządzenia ministerialne (Orden ministerial) ECO/2731/2003, ECO/768/2003, ECO/180/2004 oraz ITC/626/2005.

2.9. Sytuacja energetyczna i warunki środowiskowe w Hiszpanii

- (42) Zgodnie z prognozą dotyczącą produkcji energii elektrycznej przygotowaną przez Hiszpanię na lata 2000–2011 udział węgla w produkcji elektryczności ulegnie zmniejszeniu z poziomu 35,9 % w roku 2000 do 15 % w roku 2011. Ilość energii elektrycznej wyprodukowanej z udziałem gazu ziemnego wzrośnie w tym samym okresie z 9,7 % do 33,1 %. Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej wzrośnie z poziomu 16,9 % w roku 2000 do 28,4 % w 2011 r. Produkcja energii elektrycznej odpowiada jedynie za 28 % całkowitej emisji CO₂. Hiszpania nie widzi logicznego związku pomiędzy pomocą przyznawaną na krajową produkcję węgla a emisją dwutlenku węgla. Powinna natomiast istnieć korelacja pomiędzy produkcją energii a emisją. Elektrownie będą działać tak długo, jak będzie to uzasadnione z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, bez względu na to, czy będą zużywać węgiel krajowy czy pochodzący z importu.

2.10. Podstawy do wszczęcia postępowania

- (43) Dnia 30 marca 2004 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające. Komisja wyraziła wątpliwości, czy notyfikowany plan jest zgodny z warunkami i kryteriami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002 i czy odpowiada on celom rozporządzenia. Komisja uznała, że plan nie jest wystarczająco szczegółowy. W związku z tym w swoim piśmie z dnia 30 marca 2004 r. Komisja zwróciła się z wnioskiem do władz hiszpańskich o:

- a) przedstawienie łącznej wysokości szacowanej produkcji węgla na rok produkcyjny węgla oraz szacowanej kwoty pomocy na ograniczenie działalności na rok produkcyjny węgla zgodnie z wymogami art. 9 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002;
- b) wyjaśnienie kryteriów wyboru, którym sprostać muszą jednostki produkcyjne, w celu włączenia ich do planu dostępu do zasobów węgla oraz przedsta-

wienie łącznej wysokości szacowanej produkcji węgla na rok produkcyjny węgla oraz szacowanej kwoty pomocy na dostęp do zasobów węgla zgodnie z wymogami art. 9 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002;

- c) wyjaśnienie, czy pomoc na ograniczenie działalności przypadająca na rok produkcyjny węgla zgodnie z wymogami art. 9 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 powinna być utrzymana na poziomie odpowiadającym minimalnej pomocy, którą Hiszpania zamierza przyznać przedsiębiorstwom/jednostkom produkcyjnym wymienionym w motywie 18 decyzji Komisji 2002/826/EWWiS z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie interwencji finansowej Hiszpanii na rzecz przemysłu węglowego w 2001 r. i w okresie od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 23 lipca 2002 r. (7).
- d) przedłożenie wszystkich informacji na temat zastosowania kryteriów stopniowego zmniejszania wypłacanej pomocy w kolejnych latach i udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy wzięto pod uwagę czynniki konkurencyjności, takie jak ewolucja kosztów produkcji, i czy włączenie danej jednostki produkcyjnej w plan likwidacji zostanie uznane za działanie zmierzające do dalszego zmniejszania ilości pomocy;
- e) wyjaśnienie, czy jednostki produkcyjne, których moc produkcyjna wynosi 1 660 000 ton, zostaną zamknięte przed dniem 31 grudnia 2005 r.;
- f) wyjaśnienie, czy jednostki produkcyjne Antracitas de Guillón, ENDESA-jednostka podziemna oraz ENCASUR-jednostka podziemna otrzymały pomoc operacyjną w roku 2003; poinformowanie, czy pomoc otrzymywana przez te jednostki produkcyjne od roku 1998 do 2002 w celu pokrycia kosztów nadzwyczajnych zgodnie z art. 5 decyzji nr 3632/93/EWWiS nie wykracza poza takie koszty i wyjaśnienie, czy w przypadku gdy kwota przydzielonej pomocy przekracza te koszty, Hiszpania zamierza odzyskać różnicę;
- g) przedstawienie łącznej kwoty pomocy przydzielonej przedsiębiorstwu Hunosa w latach 2003, 2004 i 2005, biorąc pod uwagę obniżenie kosztów produkcji zgłoszone przez to przedsiębiorstwo;
- h) wyjaśnienie maksymalnej liczby tworzonych miejsc pracy w przedsiębiorstwie HUNOSA niezbędnych w celu zatrudnienia pracowników ze specyficznymi kwalifikacjami technicznymi;
- i) szczegółowe wyjaśnienie zmian wprowadzonych w zarządzeniu ministerialnym ECO/2731/2003 mających na celu udzielenie gwarancji odnośnie do właściwego zastosowania art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 i potwierdzenie, że do otrzymania pomocy kwalifikować się będą tylko jednostki produkcyjne zgłoszone zgodnie z decyzją 2002/871/WE.

(7) Dz.U. L 296 z 30.10.2002, s. 73.

3. UWAGI HISZPANII

- (44) Poniżej zamieszczono uwagi przedłożone przez władze Hiszpanii po wszczęciu przez Komisję postępowania wyjaśniającego. Strony trzecie nie wniosły żadnych uwag.

3.1. Pomoc na ograniczenie działalności (art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002) oraz pomoc na dostęp do zasobów węgla (art. 5 ust. 3 wymienionego rozporządzenia)

- (45) Władze hiszpańskie przedłożyły sprawozdania na temat pomocy wypłaconej w latach 2003 i 2004 oraz prognozowanych płatności na rok 2005, w których podaje się, czy pomocy udzielono na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia (WE) 1407/2002. Pomoc udzieloną przedsiębiorstwu Hunosa oraz pomoc, która ma jej zostać udzielona, sklasyfikowano na podstawie tego, czy finansowana jest z ogólnego budżetu państwa, czy też z budżetu SEPI⁽⁸⁾.

3.1.1. Produkcja w okresie 2003–2005

- (46) Tendencja w produkcji wynikająca z ograniczania mocy produkcyjnych, które miały miejsce w sektorze, przedstawia się następująco:

(Jednostka: kilotona)

	2001	2002	2003	2004	2005
Produkcja	13 993	13 372	12 576	12 400	12 000

3.1.2. Kryteria

- (47) Władze hiszpańskie przedstawiły kryteria, które zastosowano podczas kwalifikowania jednostek produkcyjnych jako beneficjentów pomocy zgodnie z art. 4 lub art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Podstawowym kryterium był koszt produkcji tony ekwiwalentu węgla (tew). Kryteria dodatkowe:

a) istniejący rynek zbytu, czyli istnienie czynnej elektrowni w promieniu 100 km od kopalni;

b) wypłacalność przedsiębiorstwa będącego właścicielem jednostki produkcyjnej; chodzi tu o minimalny stosunek środków własnych przedsiębiorstwa do całości jego pasywów.

- (48) Ponadto należy znaleźć sposób na uwzględnienie warunków społecznych i regionalnych panujących w obszarze, na którym znajduje się jednostka produkcyjna. Rząd Hiszpanii jest zdania, że nie można ignorować konieczności utrzymania kryterium społecznego i regionalnego. Jest on gotów wziąć pod uwagę wszelkie warunki, jakie Komisja zechciałaby zaproponować.

⁽⁸⁾ *Sociedad Estatal de Economía y Hacienda*, przedsiębiorstwo utworzone w 1996 r. pod nadzorem Ministerstwa Gospodarki i Finansów.

- (49) Definicję „jednostki produkcyjnej” sprawdzono w kontekście tych przedsiębiorstw, które posiadają największe moce produkcyjne i które mogą z tego względu obejmować więcej niż jedną jednostkę produkcyjną. Do tej pory, poza przypadkiem przedsiębiorstwa HUNOSA, przeprowadzono analizę przyznawanej pomocy na szczeblu przedsiębiorstw, a podziemne wyrobiska węgla zaliczono na równi z wyrobiskami odkrywkowymi.

3.1.3. Pomoc na ograniczenie działalności

- (50) Władze hiszpańskie wyjaśniły, co można przeczytać w sprawozdaniu, że wszystkie przedsiębiorstwa zakwalifikowane w roku 2002 do korzystania z pomocy zgodnie z art. 4 decyzji nr 3632/93/EWWiS w chwili obecnej kwalifikują się jako przedsiębiorstwa otrzymujące pomoc zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) 1407/2002.

3.1.4. Stopniowe zmniejszanie wielkości pomocy

- (51) Władze Hiszpanii wyjaśniają, że do końca roku 2005 redukcja pomocy ma mieć charakter globalny i wynosić 4 % rocznie.

3.2. Pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych

- (52) Władze hiszpańskie poinformowały Komisję, że zarządzenie ECO/2731/2003 zmieniono po to, aby było zgodne z wymogami art. 7 rozporządzenia (WE) 1407/2002. Zarządzenie to będzie miało zastosowanie jedynie w przypadku jednostek produkcyjnych, które zostaną faktycznie zamknięte przed dniem 31 grudnia 2005 r., a nie znajdzie ono zastosowania w przypadku programów likwidacji tracących ważność po tym terminie. Ponadto ustalono odszkodowanie w wysokości 13 EUR za 1 000 jednostek termicznych z tytułu kontraktów na dostawę węgla anulowanych w wyniku likwidacji jednostki produkcyjnej, która dostarczała paliwa, jako pomoc maksymalną na pokrycie rodzajów kosztów określonych w załączniku do rozporządzenia (WE) 1407/2002. Zapłacone zostaną jedynie właściwie udokumentowane, rzeczywiście poniesione koszty likwidacji.

3.3. Poprzednie decyzje Komisji

3.3.1. Likwidacje przeprowadzone do dnia 31 grudnia 2005 r.

- (53) Rząd Hiszpanii podporządkuje się motywowi 18 decyzji 2002/826/EWWiS, likwidując moce produkcyjne wynoszące 1 660 000 ton w przedsiębiorstwach wymienionych w owym motywie w terminie do dnia 31 grudnia 2005 r. Niektóre z tych przedsiębiorstw rozpoczęły już zmniejszanie mocy produkcyjnych w roku 2002.

3.3.2. Jednostki produkcyjne, które otrzymały pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów likwidacji

- (54) Jak stwierdzono w sprawozdaniach na temat pomocy finansowej z lat 2003, 2004 i 2005, pomoc przyznana w 2003 r. przedsiębiorstwom Antracitas de Guillón, ENCASUR, ENDESA i PMC (przed zamknięciem

w roku 2004) oraz pomoc planowana na lata 2004 i 2005 stanowi pomoc na ograniczenie działalności. Pomoc przyznana w latach 1998–2002 przedsiębiorstwom ENDESA i ENCASUR w celu udzielenia wsparcia finansowego z tytułu kosztów nadzwyczajnych związanych z likwidacją miała wówczas uzasadnienie jako pomoc pokrywająca różnicę w płatnościach pomiędzy ogólnym systemem wcześniejszych emerytur a 100 % kwoty wypłacanej przez te przedsiębiorstwa. Władze hiszpańskie dostarczyły pisma, w których potwierdzają zamknięcie jednostek produkcyjnych przeznaczonych do likwidacji przez te przedsiębiorstwa pod koniec roku 2005.

3.4. Plan dotyczący przedsiębiorstwa Hunosa

3.4.1. Uwagi odnośnie do działań restrukturyzacyjnych przedsiębiorstwa HUNOSA

- (55) Władze hiszpańskie podały szczegółowe informacje w sprawie znaczącego poziomu restrukturyzacji, jaka miała miejsce w ciągu ostatnich lat, oraz stopnia zgodności z planem na lata 2002–2005. Plan ten zakłada zamknięcie dwóch wyrobisk, co pociąga za sobą redukcję mocy wydobywczej rządu 700 000 ton.

3.4.2. Pomoc przyznana przedsiębiorstwu HUNOSA w latach 2003–2005

- (56) Władze hiszpańskie wyjaśniły, że kwota pomocy na restrukturyzację zostanie utrzymana w granicach kosztów wynikających z zewnętrznych zobowiązań społecznych i dostarczyły odpowiednich wyjaśnień.
- (57) Pozorna sprzeczność pomiędzy znaczącymi wysiłkami poczynionymi w kierunku obniżenia kosztów a mniej widocznym stopniowym zmniejszaniem pomocy na produkcję wynika zasadniczo ze zmian w dochodach, jakie miały miejsce z uwagi na ceny węgla na rynku międzynarodowym oraz kurs wymiany USD/EUR. Władze hiszpańskie dostarczyły szczegółowych informacji na temat obliczania dochodów i wyjaśniły, dlaczego te dochody są na ogół niższe od międzynarodowych cen węgla importowanego.
- (58) Władze hiszpańskie udzieliły również szczegółowych wyjaśnień odnośnie do pomocy na pokrycie kosztów nadzwyczajnych związanych z procesem restrukturyzacji.

3.4.3. Informacje dotyczące zatrudnienia nowych, wyspecjalizowanych pracowników technicznych

- (59) Władze hiszpańskie wskazały, że zatrudnianie tego rodzaju siły roboczej wynika ściśle z potrzeby obsadzenia stanowisk kluczowych, zwłaszcza z uwagi na kwestie bezpieczeństwa. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż jak dotąd w trakcie trwania planu nie miało miejsca zatrudnianie nowych pracowników. Niemniej jednak władze hiszpańskie utrzymują, jako środek ostrożności, maksymalną szacunkową liczbę nowych miejsc pracy, wynoszącą nie więcej niż 100 pracowników.

4. OCENA POMOCY

4.1. Zastosowanie art. 87 ust. 1 Traktatu

- (60) Aby określić, czy działania wchodzące w zakres programu stanowią pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1

Traktatu WE, trzeba ustalić, czy środki są przyznawane przez państwo członkowskie lub pochodzą z zasobów tego państwa, czy pewne przedsiębiorstwa są faworyzowane, czy środki te zakłócają konkurencję lub grożą jej zakłóceniem i czy mogą one wpłynąć na handel pomiędzy państwami członkowskimi.

- (61) Pierwszy warunek art. 87 dotyczy pomocy udzielanej przez państwa lub pochodzącej z zasobów państwa. W tym szczególnym przypadku na istnienie zasobów państwa wskazuje fakt, iż działania te są efektywnie finansowane przez budżet państwa zarządzany przez władze państwowe oraz w mniejszym stopniu przez SEPI, przedsiębiorstwo będące własnością państwa i w pełni przez nie kontrolowane.
- (62) Drugi warunek przewidziany w art. 87 ust. 1 odnosi się do możliwości, że finansowane działania faworyzują konkretne przedsiębiorstwa. Po pierwsze, trzeba ustalić, czy przedsiębiorstwa będące beneficjentami czerpią korzyści ekonomiczne oraz, po drugie, czy korzyści te przydzielane są specyficznemu typowi przedsiębiorstw. Przydzielana pomoc w sposób oczywisty przysparza korzyści ekonomiczne przedsiębiorstwom górniczym, dlatego że są to bezpośrednie dotacje pokrywające bieżące wydatki, które normalnie przedsiębiorstwa te musiałyby pokrywać z własnych środków. Na wydatki te składają się różnice pomiędzy przewidywanymi kosztami produkcji a przewidywanymi dochodami oraz koszty wynikające z restrukturyzacji, a przedsiębiorstwa górnicze korzystają z faktu, że koszty te zostają im częściowo zwrócone. Ponadto działania, o których mowa, odnoszą się wyłącznie do przedsiębiorstw węglowych znajdujących się w Hiszpanii. Tym samym działania te faworyzują te przedsiębiorstwa w porównaniu z ich konkurentami, tzn. są to działania selektywne.
- (63) Zgodnie z trzecim i czwartym warunkiem przewidzianym w art. 87 ust. 1 pomoc nie może zakłócać konkurencji ani grozić jej zakłóceniem, ani też wpływać na handel z państwami członkowskimi lub zagrażać takim wpływem. W omawianym przypadku działania te rzeczywiście zakłócają konkurencję, ponieważ wzmacniają one sytuację finansową oraz zakres działalności przedsiębiorstw będących beneficjentami w porównaniu z konkurentami, którzy beneficjentami nie są. Mimo że handel wewnątrzspółnotowy w zakresie węgla jest bardzo ograniczony, a omawiane tu przedsiębiorstwa nie eksportują węgla, przedsiębiorstwa mające siedzibę w innych państwach członkowskich posiadają mniejsze możliwości eksportowania swoich produktów na rynek hiszpański.
- (64) Wobec powyższego omawiane działania zostają objęte postanowieniami art. 87 ust. 1 Traktatu i można je uznać za zgodne z zasadami wspólnego rynku jedynie wtedy, gdy spełniają one warunki jednej z derogacji przewidzianych w Traktacie.

4.2. Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 1407/2002

- (65) Uwzględniając fakt, iż Traktat EWWiS oraz decyzja nr 3632/1993/EWWiS wygasły z dniem 23 lipca 2002 r., i uwzględniając art. 87 ust. 3 lit. e) Traktatu, zgodność zgłoszonych działań należy ocenić w oparciu o rozporządzenie (WE) nr 1407/2002.

- (66) Rozporządzenie (WE) nr 1407/2002 określa zasady przyznawania pomocy państwa skierowanej do przemysłu węglowego, mając na celu wniesienie wkładu w restrukturyzację przemysłu węglowego. Zasady te uwzględniają społeczne i regionalne aspekty restrukturyzacji tego sektora oraz potrzebę utrzymania minimalnej ilości lokalnego wydobycia węgla w celu zagwarantowania dostępu do zasobów węgla. Proces restrukturyzacji przemysłu węglowego trzeba kontynuować, biorąc pod uwagę zachwianie równowagi konkurencyjnej pomiędzy węglem z państw Wspólnoty a węglem importowanym.
- (67) Zgodnie z zasadą proporcjonalności produkcję węgla dotowanego należy ograniczyć do ilości ściśle niezbędnych do efektywnego przyczynienia się do realizacji celu bezpieczeństwa energetycznego. W tym kontekście Komisja powołuje się także na wydany przez siebie komunikat „Zrównoważona Europa dla lepszego świata: Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej”, znany także pod nazwą strategii zrównoważonego rozwoju przyjętej w Göteborgu, która ma na celu „ograniczenie zmian klimatycznych i zwiększenie wykorzystania czystych źródeł energii”⁽⁹⁾.
- (68) Państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, przydzielić pomoc na ograniczenie działalności. Jednym z warunków, jakie należy spełnić jest to, by działalność danych jednostek produkcyjnych stanowiła część planu likwidacji.
- (69) Państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, przydzielić przedsiębiorstwu pomoc na produkcję, przeznaczoną specjalnie dla jednostek produkcyjnych lub grup jednostek produkcyjnych. Jednym z warunków, jakie należy spełnić, jest to, by działalność danych jednostek produkcyjnych lub grupy jednostek produkcyjnych w ramach tego samego przedsiębiorstwa stanowiła część planu dostępu do zasobów węgla.
- (70) Państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, przyznać pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych wynikających z racjonalizacji i restrukturyzacji przemysłu węglowego, niezwiązanych z bieżącą produkcją, pod warunkiem że wypłacona kwota nie przekracza tych kosztów. Kategorie kosztów wynikających z racjonalizacji i restrukturyzacji przemysłu węglowego zdefiniowane zostały w załączniku do tego rozporządzenia.
- (71) W piśmie z dnia 30 marca 2004 r. Komisja wyraziła wątpliwości odnośnie do tego, czy zgłoszony plan restrukturyzacji jest zgodny z warunkami i kryteriami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002 i czy zachowuje zgodność z celami tego rozporządzenia. Komisja uznała, że potrzebny jest bardziej szczegółowy plan. W odpowiedzi na to pismo Hiszpania kilkakrotnie dostarczyła Komisji szczegółowe informacje dotyczące planu restrukturyzacji. W oparciu o te nowe informacje Komisja dokona oceny planu restrukturyzacji oraz pomocy przewidzianej na lata 2003, 2004 i 2005, przydzielonej na podstawie planu restrukturyzacji.

4.3. Przestrzeganie poprzednich decyzji Komisji

- (72) W piśmie z dnia 30 marca 2004 r. Komisja uznała, że władze Hiszpanii nie oświadczyły wyraźnie, że będą przestrzegać warunków określonych w poprzednich decyzjach Komisji, w szczególności decyzji 2002/826/EWWiS, które przyjęto na podstawie Traktatu EWWiS. We wspomnianej decyzji zezwala się na przyznanie pomocy, pod warunkiem że dane jednostki produkcyjne objęte są planem likwidacji i że do roku 2005 ograniczą moce produkcyjne o 1 660 000 ton. Hiszpania zobowiązana jest do przestrzegania tych warunków. Fakt, że Traktat EWWiS wygasł i weszło w życie rozporządzenie (WE) nr 1407/2002 nie podważa zobowiązań podjętych w przeszłości. Zobowiązania te muszą być w pełni przestrzegane, a Komisja musi dopilnować spełnienia warunków określonych w decyzjach podjętych na podstawie Traktatu EWWiS.
- (73) Poprzedni plan likwidacji/ograniczenia działalności oparty na decyzji nr 3632/93/EWWiS zatwierdzono decyzją 2002/826/EWWiS. Władze hiszpańskie kilkakrotnie zaakceptowały w formie pisemnej w kilku pismach do Komisji fakt, że zobowiązania z przeszłości muszą być w pełni przestrzegane, i w sposób wyraźny potwierdziły, że decyzje o likwidacji jednostek produkcyjnych wymienionych w motywie 18 decyzji 2002/826/EWWiS zostaną wykonane zgodnie z obowiązującymi zasadami. Oznacza to likwidację, najpóźniej do roku 2005, mocy produkcyjnych rzędu 1 660 000 ton. W oparciu o informacje dostarczone przez władze hiszpańskie, Komisja jest w stanie stwierdzić, że faktycznie przeprowadzono redukcję takich mocy produkcyjnych.
- (74) Komisja uznaje, że te jednostki produkcyjne, które zredukowały swoje moce produkcyjne, to te same jednostki produkcyjne, które objęto już planem likwidacji/ograniczenia działalności opartym na decyzji Komisji nr 3632/93/EWWiS. Są to jednostki produkcyjne wspomniane w motywie 18 decyzji 2002/826/EWWiS.
- (75) Zgodnie z poprzednim hiszpańskim planem likwidacji/ograniczenia działalności jednostki produkcyjne Antracitas de Guillón S.A., ENDESA-jednostka podziemna i ENCASUR-jednostka podziemna musiały zostać zamknięte do końca roku 2002. Okazało się jednak, że w roku 2003 i częściowo w roku 2004 jednostki te nadal działały.
- (76) W wyniku wielokrotnych wniosków Komisji podziemne jednostki produkcyjne przedsiębiorstw ENDESA i ENCASUR oraz jednostka produkcyjna przedsiębiorstwa Antracitas de Guillón zostały zamknięte. Odkrywkowa jednostka produkcyjna przedsiębiorstwa Promotora de Minas de Carbón również została zamknięta dnia 31 marca 2004 r. Komisja otrzymała pisma potwierdzające zamknięcie jednostek produkcyjnych przeznaczonych do likwidacji przez te przedsiębiorstwa w roku 2005.

⁽⁹⁾ COM(2001)264 wersja ostateczna, s. 11.

(77) Komisja sprawdziła, na podstawie informacji przekazanych przez Hiszpanię, że pomoc przydzielona tym przedsiębiorstwom w myśl art. 5 decyzji nr 3632/93/EWWiS na pokrycie kosztów nadzwyczajnych zamknięcia tych jednostek produkcyjnych nie przekroczyła wysokości tych kosztów.

(78) Ponieważ jednostki produkcyjne wymienione w motywie 18 decyzji 2002/826/EWWiS zrealizowały wymagane ograniczenie mocy produkcyjnych, a jednostki produkcyjne, które miały zostać zamknięte zgodnie z tą samą decyzją, ostatecznie zostały zamknięte, Komisja konkluduje, iż Hiszpania przestrzega poprzednich decyzji Komisji.

4.4. Pomoc na ograniczenie działalności (art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002) oraz pomoc na dostęp do zasobów węgla (art. 5 ust. 3 wymienionego rozporządzenia)

(79) W piśmie z dnia 30 marca 2004 r. Komisja stwierdziła, iż władze Hiszpanii zgłosiły całkowitą kwotę pomocy operacyjnej, jaka miała zostać przydzielona. Władze Hiszpanii nie zgłosiły jednak ani łącznej kwoty pomocy na ograniczenie działalności zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, ani łącznej kwoty pomocy na dostęp do zasobów węgla, o której mowa w art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia. Władze hiszpańskie nie wyjaśniły również kryteriów, jakie jednostki produkcyjne miały spełnić, żeby kwalifikować się do otrzymywania pomocy.

(80) Kolejna wątpliwość ze strony Komisji dotyczyła faktu, że władze Hiszpanii nie zdefiniowały łącznych mocy produkcyjnych, które należało zlikwidować w terminie do 31 grudnia 2005 r. albo do 31 grudnia 2007 r. w wyniku planu likwidacji przewidzianego w art. 4 lit. a) i art. 9 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, będącego jednym z warunków, które należało spełnić w celu zakwalifikowania się do otrzymania pomocy na ograniczenie działalności. Oszacowaną kwotę pomocy można przydzielić jedynie wtedy, gdy zostanie zgłoszona łączna redukcja mocy produkcyjnych.

(81) Odnośnie do mocy produkcyjnych i minimalnego poziomu produkcji gwarantującego dostęp do zasobów węgla Komisja uznała w piśmie do Hiszpanii z dnia 30 marca 2004 r., iż uzasadnienie nie wydawało się zgodne z celem art. 1 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Plan dostępu do zasobów węgla oraz pomoc na dostęp do zasobów węgla powinny być uzasadnione w oparciu o potrzebę utrzymywania minimalnych ilości lokalnej produkcji węgla w celu zagwarantowania dostępu do złóż. Aspekty społeczne i regionalne restrukturyzacji sektora można wykorzystać jedynie jako uzasadnienie planu likwidacji oraz pomocy na ograniczenie działalności.

(82) Władze Hiszpanii zgłosiły informacje dotyczące kosztów jednostek produkcyjnych. W odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa Hiszpania zdefiniowała podziemne wyrobiska i związaną z nimi infrastrukturę, z wyjątkiem przedsiębiorstwa HUNOSA, jako podziemną jednostkę produkcyjną, i zastosowała podobne podejście wobec wyrobisk odkrywkowych. Zastosowanie rozporządzenia (WE) 1407/2002 opiera się na pojęciu

„jednostki produkcyjnej”. Dnia 30 marca 2004 r. Komisja wyraziła wątpliwości, czy te informacje były wystarczająco szczegółowe w odniesieniu do warunków określonych w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002.

4.4.1. Rozróżnienie pomiędzy pomocą na ograniczenie działalności a pomocą na dostęp do zasobów węgla

(83) W następstwie wszczęcia postępowania wyjaśniającego Hiszpania dokonała klasyfikacji pomocy opierając się na kryterium, czy pomoc tę przyznano na podstawie art. 4 czy art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. W okresie 2003–2005 następujące jednostki produkcyjne otrzymały pomoc zgodnie z art. 4: Antracitas de Guillón S.A., Coto Minera Jove S.A., podziemna jednostka produkcyjna przedsiębiorstwa Endesa, podziemna jednostka produkcyjna przedsiębiorstwa Encasur, González y Díez S.A., Industria y Comercial Minera S.A. (INCOMISA), Mina Escobal S.L., Mina la Camocha, Minas de Valdeloso S.L., Promotora de Minas de Carbón S.A. i Virgilio Riesco S.A. Mina Escobal S.L. została zamknięta w roku 2004, a Promotora de Minas de Carbón S.A. w 2005 r. Inne jednostki produkcyjne, które otrzymały pomoc na ograniczenie działalności, to dwie jednostki produkcyjne państwowego przedsiębiorstwa górniczego Hunosa, które zamknięto, tzn. Pumarabule i Figaredo. Inne jednostki produkcyjne otrzymały pomoc na dostęp do zasobów węgla. Jednostki te wymieniono w motywie 21.

(84) W oparciu o niedawno otrzymane informacje Komisja doszła do wniosku, że władze hiszpańskie właściwie rozdzieliły pomoc na produkcję jako pomoc na ograniczenie działalności oraz pomoc na dostęp do zasobów węgla. Ponadto, jak potwierdziły władze hiszpańskie, zostanie spełniony warunek przewidziany w art. 4 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 mówiący, że jednostki produkcyjne otrzymujące pomoc na ograniczenie działalności zostaną zamknięte najpóźniej w roku 2007.

4.4.2. Kryteria do zastosowania

(85) Komisja odnotowuje fakt, że odnośnie do kryteriów, które władze hiszpańskie zastosują, aby przedsiębiorstwo mogło kwalifikować się do pomocy na produkcję, poinformowały one Komisję, że głównym kryterium, jakie zostanie zastosowane, będzie koszt produkcji na tonę ekwiwalentu węgla. Kryterium to zgodne jest z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, ponieważ może ono być uznane za wyraźne wskazanie, iż pomoc przydzielana będzie jednostkom o najlepszych perspektywach ekonomicznych.

(86) Jako kryteria dodatkowe władze hiszpańskie stosują kryterium istnienia rynku zbytu, co oznacza, że w promieniu 100 km powinna znajdować się czynna elektrownia, oraz wypłacalność przedsiębiorstwa będącego właścicielem jednostki produkcyjnej. Chodzi tu o minimalny stosunek środków własnych przedsiębiorstwa do całości jego pasywów. To drugie kryterium pomoże skierować pomoc do jednostek o najlepszych perspektywach ekonomicznych. Pierwsze kryterium

- należy wykorzystywać w roli wyłącznie uzupełniającej. Z uwagi na zachowanie bezpieczeństwa energetycznego, a także z przyczyn finansowych z uwagi na powiązanie z kosztami transportu, można wziąć pod rozwagę lokalizację, ale nie może ona stanowić głównego czynnika. Ogólnie rzecz biorąc, Komisja uważa, że kryteria zastosowane przez władze hiszpańskie są zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002.
- (87) W oparciu o informacje przedłożone przez władze hiszpańskie Komisja sprawdziła definicję „jednostki produkcyjnej” stosowaną w planie restrukturyzacji. W przeszłości Hiszpania przeprowadziła analizę pomocy na poziomie przedsiębiorstw i podziemne wyrobiska węglowe liczone były razem z wyrobiskami odkrywcowymi. Hiszpania zmieniła tę analizę i obliczyła pomoc na jednostkę produkcyjną zgodnie z definicją w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002. Ponadto Hiszpania dostarczyła Komisji związane z powyższym informacje wymagane zgodnie z decyzją 2002/871/WE. Dlatego Komisja uważa, że definicja „jednostki produkcyjnej” stosowana przez Hiszpanię w planie restrukturyzacji jest zgodna z wyżej wymienionym rozporządzeniem.
- (88) Komisja odnotowuje fakt, że w wyniku realizacji planu restrukturyzacji moce produkcyjne wyniosą 12 mln ton. W obliczu ogólnej sytuacji energetycznej w Hiszpanii, w szczególności w kontekście zamiaru władz hiszpańskich dotyczącego ograniczenia udziału węgla w produkcji energii elektrycznej z poziomu 35,9 % do 15 % w roku 2011, ograniczenie mocy produkcyjnych do poziomu 12 mln ton zdaje się być właściwym działaniem w tym celu. Dlatego taki poziom mocy produkcyjnych, który ma zostać osiągnięty do końca roku 2005, można uznać za rezerwę strategiczną zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002. W konsekwencji jednostki produkcyjne objęte częścią planu restrukturyzacji dotyczącą dostępu do zasobów węgla kwalifikują się do uzyskania pomocy na dostęp do zasobów węgla, zakładając że spełnione są warunki określone w art. 4 i 5 wymienionego rozporządzenia.
- (89) Ponadto spełniono główne kryterium będące głównym założeniem rozporządzenia, stanowiące o konieczności stopniowego zmniejszania wielkości pomocy. Pomoc przydzielaną zgodnie z art. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 obniżono o 4 % rocznie. Komisja uznaje, że taka obniżka jest do zaakceptowania. Komisja wzięła pod uwagę fakt, że władze hiszpańskie ogłosiły, iż także na lata 2006 i 2007 przewidziano kontynuowanie obniżki kwoty pomocy o 4 % rocznie.
- (90) W związku z powyższym Komisja uznaje, że władze hiszpańskie w wystarczającym stopniu wyjaśniły kryteria uwzględniane w odniesieniu do jednostek produkcyjnych przy kwalifikowaniu do uzyskania pomocy na ograniczenie działalności bądź pomocy na dostęp do zasobów węgla. Kryteria te pozostają w zgodności z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002, w szczególności jego art. 4 lit. a) oraz art. 9 ust. 6 lit. a).
- (91) W tym względzie Komisja przypomina władzom Hiszpanii, iż sytuacji społecznej w regionie nie można brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o utrzymywaniu rezerw strategicznych. Warunki społeczno-regionalne można brać pod uwagę jedynie wtedy, gdy stosuje się warunki związane z przyznawaniem pomocy na ograniczenie działalności oraz pomocy na pokrycie nadzwyczajnych kosztów procesu restrukturyzacji.
- #### 4.4.3. Obliczanie dochodów
- (92) Władze hiszpańskie dostarczyły szczegółowych informacji na temat cen węgla. W informacjach dodatkowych dostarczonych przez rząd Hiszpanii wyjaśniono, że *de facto* pomoc państwowa wypłacona przez rząd hiszpański stanowiła różnicę pomiędzy kosztami produkcji a średnią ceną sprzedaży hiszpańskiego węgla, która była niższa niż średnia cena węgla importowanego z państw trzecich. Jest to spowodowane głównie niższą jakością węgla hiszpańskiego oraz w mniejszym stopniu tym, że ceny węgla hiszpańskiego ustalane są na podstawie kontraktów długoterminowych, podczas gdy cena węgla importowanego to aktualna cena rynkowa obowiązująca na rynku w danym dniu.
- (93) Władze hiszpańskie wyjaśniły, że w praktyce wpływ zmiany ceny międzynarodowej na cenę węgla krajowego widoczny jest z opóźnieniem wynoszącym w przybliżeniu trzy kwartały. Z drugiej strony, jakość węgla krajowego wydaje się być znacznie niższa w porównaniu z węglem pojawiającym się na rynkach międzynarodowych. W rezultacie węgiel krajowy uzyskuje o wiele niższą cenę. Różne elektrownie płacą zróżnicowane ceny, ponieważ jakość węgla zależy też od miejsca wydobycia. Przykładowo wartość energetyczna węgla może wynosić od 7 do 35 % w zależności od lokalizacji złóż.
- (94) Ogólnie rzecz biorąc, węgiel wydobywany w Hiszpanii jest niskiej jakości z uwagi na wysoką zawartość popiołu i wody czy też z powodu niskiej zawartości części lotnych lub z obu tych przyczyn. Węgiel niskiej jakości nie jest przedmiotem handlu międzynarodowego, ponieważ wszystkie kraje produkujące taki węgiel wykorzystują go niedaleko od wyrobisk. Wykorzystywanie tego rodzaju węgla w elektrowniach pociąga za sobą większe inwestycje i koszty eksploatacji z punktu widzenia właścicieli elektrowni, ponieważ nie dość, że muszą oni zainstalować specjalne piece, które są droższe w konserwacji i eksploatacji, to jeszcze wydajność takich elektrowni jest niższa w porównaniu z elektrowniami korzystającymi z węgla normalnej jakości.
- (95) Władze hiszpańskie wyjaśniły, że z ekonomicznego punktu widzenia nieuzasadnione byłoby podwyższanie jakości węgla do takiego stopnia, aby mógł on być porównywalny z węglem importowanym, jako że proces produkcji byłby znacznie kosztowniejszy i mniej konkurencyjny.

- (96) Od roku 1998 cena sprzedaży węgla ustalana jest w drodze bezpośrednich negocjacji pomiędzy jednostkami produkującymi węgiel a zużywającymi ten węgiel elektrowniami, bez jakiegokolwiek interwencji ze strony administracji państwowej. Administracja może interweniować jedynie w przypadku poważnych konfliktów. Władze hiszpańskie dostarczyły kontrakty zawarte pomiędzy pewnymi przedsiębiorstwami energetycznymi, które posiadają elektrownie zasilane węglem, aby unaoocnić, jakie ceny płacono przedsiębiorstwom górniczym. Wyliczenie ceny węgla odbywa się za pomocą wzoru uwzględniającego jakość węgla w postaci parametrów takich jak m.in. zawartość części lotnych, popiołów, wilgoci i siarki oraz wartość energetyczna.
- (97) Ceny węgla w Hiszpanii oparte są na kontraktach długoterminowych pomiędzy przedsiębiorstwami górniczymi a ich odbiorcami. Obecnie obowiązujące kontrakty zachowują ważność do 31 grudnia 2005 r. Ceny oparte są na następujących parametrach:
- ceny CIF⁽¹⁰⁾ w dolarach amerykańskich (USD) za każdy okres importu węgla z państw trzecich do UE, wyrażone w USD/tew i opublikowane przez UE,
 - kurs wymiany USD/EUR w tym samym okresie, w celu przeliczenia ceny CIF w dolarach amerykańskich na cenę wyrażoną w euro; kurs wymiany USD/EUR wzrósł z poziomu 0,8955 w roku 2001 do 1,25 w 2005 r.,
 - w celu ustalenia ceny dla elektrowni od ceny przeliczonej na euro odejmuje się koszty transportu od portu przeładunkowego do elektrowni, ponieważ cena CIF obejmuje dostawę jedynie do portu,
 - na koniec stosuje się korektę uwzględniającą jakość węgla, objaśnioną poniżej.
- (98) Hiszpania wylicza średnie ceny węgla kamiennego, jaki importuje. Kalkulacja średnich cen importowanego węgla oparta jest na danych statystycznych zebranych od hiszpańskich importerów węgla oraz eksporterów węgla z państw trzecich.
- (99) Aby ten system funkcjonował prawidłowo, ważne jest, aby obliczane ceny węgla kamiennego rzeczywiście odzwierciedlały światową rynkową cenę węgla. Aby to zweryfikować, Komisja porównała tę cenę z cenami Steam Coal Marker opracowanymi przez MCIS, stanowiącymi standardowy wskaźnik referencyjny cen węgla na rynku transakcji natychmiastowych.
- (100) Władze hiszpańskie wyjaśniły różnice pomiędzy ceną Steam Coal Marker opracowaną przez MCIS a średnią ceną przez nie wyliczoną, wykazując, że ta pierwsza oparta jest wyłącznie na kontraktach zawartych w danym dniu na rynku transakcji natychmiastowych, podczas gdy cena wyliczona przez władze hiszpańskie opiera się na wszystkich kontraktach obowiązujących w danym dniu, w tym na kontraktach długoterminowych. W rezultacie cena wyliczona przez rząd jest zazwyczaj niższa od ceny transakcji bieżących
- w okresie rosnących cen na rynku transakcji natychmiastowych oraz wyższa od ceny transakcji bieżących w okresie spadających cen na rynku transakcji natychmiastowych. Długoterminowa średnia tych dwóch indeksów jest mniej więcej równa: w latach 1996–2004 średnia cena Steam Coal Marker opracowana przez MCIS wynosiła 43,3 EUR/tew. Komisja tym samym uznaje, że wyliczona przez władze hiszpańskie cena węgla kamiennego rzeczywiście w dokładny sposób odzwierciedla światową cenę rynkową węgla energetycznego.
- (101) Opierając się na wyżej wspomnianych parametrach, średnia cena wyliczona za rok 2001 wynosiła 45,85 EUR, a prognoza na rok 2005 kształtowała się na poziomie 36 EUR. Dochody w roku 2001 były wyjątkowo wysokie, głównie z powodu znaczącego występowania w owym czasie dochodów wyjątkowych i nietypowych. W rezultacie 20-procentowe zmniejszenie kosztów produkcji nie spowodowało równoważnej redukcji łącznej kwoty pomocy na produkcję udzielonej za okres 2003–2005.
- (102) Łączną kwotę pomocy ustala się po przedstawieniu przez każdą jednostkę produkcyjną sprawozdania z audytu zawierającego dane dotyczące kosztów produkcji oraz dochodów. Jeśli po zakończeniu roku produkcyjnego węgla okaże się, że różnica pomiędzy kosztami produkcji a dochodami jest niższa niż prognozowano, łączna kwota pomocy ulegnie obniżeniu, a nadwyżka udzielonej pomocy zostanie zwrócona.
- (103) W świetle powyższego Komisja uznaje, że Hiszpania wyjaśniła szczegółowo, w jaki sposób obliczono dochody przedsiębiorstw górniczych. Dostarczone informacje przekonały Komisję, że przy obliczaniu dochodów zastosowano właściwe ceny węgla. Na podstawie dostarczonych informacji, w szczególności na temat kontraktów pomiędzy elektrowniami i przedsiębiorstwami górniczymi, Komisja dochodzi do wniosku, że art. 4 lit. b) i c) rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 był przestrzegany w tym sensie, że pomoc na produkcję nie przekraczała różnicy pomiędzy kosztami produkcji a dochodami w danych latach produkcyjnych węgla, a przydzielona pomoc nie doprowadzi do sytuacji, w której podane ceny węgla pochodzącego ze Wspólnoty będą niższe od cen węgla podobnej jakości pochodzącego z państw trzecich. Komisja będzie bacznie obserwować, czy w nowych kontraktach negocjowanych pomiędzy elektrowniami a przedsiębiorstwami górniczymi od dnia 1 stycznia 2006 r. w obliczeniach zostanie odpowiednio uwzględniona wysoka obecnie cena węgla na rynkach światowych. Na koniec, Komisja odnotowuje, iż warunki przewidziane w art. 4 lit. d) i e) wymienionego rozporządzenia również były przestrzegane.

4.5. Pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów (art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002)

- (104) W piśmie z dnia 30 marca 2004 r. Komisja wyraziła pogląd, że władze hiszpańskie nie wyjaśniły kryteriów uwzględnianych przy przyznawaniu pomocy na podstawie art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 na pokrycie nadzwyczajnych kosztów niezwiązanych z bieżącą produkcją (odziedziczonych zobowiązań). Pismem z dnia 3 października 2003 r. Hiszpania powiadomiła Komisję, że tego rodzaju pomoc będzie się przydzielać wyłącznie tym jednostkom produkcyjnym, które

⁽¹⁰⁾ Koszt, ubezpieczenie i fracht.

zostaną zamknięte w okresie 2003–2005 oraz że kwota pomocy nie przekroczy kosztów. Zarządzenie ministerialne ECO/2731/2003 z dnia 24 września 2003 r. nie przewidywało jednak w sposób wyraźny tych warunków. Zarządzenie to nie zawierało wystarczających gwarancji tego, że pomoc na pokrycie kosztów zamknięcia jednostek produkcyjnych nie przekroczy tych kosztów i że dane jednostki produkcyjne zostaną zamknięte do dnia 31 grudnia 2005 r. Komisja uznała, że kryteria przewidziane przez Hiszpanię w celu wyliczenia kwoty pomocy na pokrycie kosztów zamknięcia jednostek produkcyjnych, oparte na ograniczaniu dostarczania węgla zgodnie z postanowieniami zawartymi w kontraktach z elektrowniami i dotyczące pomocy rządu 13 EUR za każde zredukowane tysiąc jednostek termicznych, nie stanowiły wystarczającej gwarancji zgodności z warunkami art. 7 rozporządzenia (WE) rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Komisja odnotowała także, że kwoty pomocy wynikającej z tego artykułu wydawały się bardzo wysokie, w związku z czym powstaje pytanie, czy proponowana pomoc w tym zakresie nie jest zbyt wysoka w stosunku do intensywności procesu restrukturyzacji.

- (105) Na podstawie ostatnio uzyskanych informacji Komisja odnotowuje, że zarządzenie ministerialne ECO/2731/2003 zostało zmienione w celu uwzględnienia wymogów art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Obecnie zarządzenie to stosuje się wyłącznie do jednostek produkcyjnych, które zostaną zlikwidowane do dnia 31 grudnia 2005 r. W odniesieniu do rekompensaty w wysokości 13 EUR za każde 1 000 jednostek termicznych z tytułu kontraktów na dostawę węgla anulowanych z powodu likwidacji jednostek produkcyjnych zarządzenie wyraźnie stanowi, iż ta kwota stanowi kwotę maksymalną i zwrócone będą jedynie właściwie uzasadnione, rzeczywiście poniesione koszty likwidacji. W tym względzie władze hiszpańskie oświadczyły, że w roku 2004 przydzieliły mniejsze ilości pomocy. Odnośnie do roku 2004 pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych, którą faktycznie przyznano, wyniosła 518 986 EUR zamiast prognozowanych 555 227 EUR.
- (106) Komisja uważa, że Hiszpania udzieliła wystarczających wyjaśnień w zakresie nadzwyczajnych kosztów związanych z procesem restrukturyzacji, które mają zostać pokryte. Hiszpania określiła kwoty, jakie mają być przydzielane, według kategorii określonych w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. W związku z tym Komisja ustaliła, że owe kwoty, głównie związane z programami przejścia na wcześniejszą emeryturę, nie przekraczają kosztów oraz że można zatwierdzić pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów restrukturyzacji. W kontekście ograniczania zatrudnienia, likwidacji mocy wydobywczych oraz tendencji do stopniowego zmniejszania pomocy przydzielanej na produkcję informacje przekazane przez władze hiszpańskie przekonały Komisję, iż koszty, które mają zostać pokryte, nie są zawyżone w stosunku do intensywności procesu restrukturyzacji. W następnym rozdziale omówiona zostanie odrębna ocena dotycząca pomocy na pokrycie nadzwyczajnych kosztów procesu restrukturyzacji przyznanych przedsiębiorstwu państwowemu Hunosa.

4.6. Plan dotyczący przedsiębiorstwa Hunosa

- (107) W odniesieniu do przedsiębiorstwa Hunosa Komisja podkreśliła w piśmie z dnia 30 marca 2004 r., że przedsiębiorstwo to stanowiło część planu likwidacji opartego na decyzji nr 3632/93/EWWiS. Z uwagi na względy społeczno-regionalne likwidacja miała jednak mieć miejsce po roku 2002. Koszty produkcji w tym przedsiębiorstwie są bardzo wysokie w porównaniu z kosztami produkcji w innych przedsiębiorstwach górniczych we Wspólnocie. Komisja uznała, że redukcja zatrudnienia i ograniczenie produkcji są poniżej średniej europejskiej. Wspomniany plan przewiduje zamknięcie dwóch z dziewięciu jednostek produkcyjnych. W piśmie z dnia 3 października 2003 r. Hiszpania ogłosiła dalsze ograniczenia kosztów produkcji o 20 %, co pociąga za sobą obniżenie wielkości pomocy o 25 % w roku 2005. Obniżenie kosztów produkcji przez Hiszpanię, o którym mowa w piśmie z dnia 3 października 2003 r., powinno prowadzić do dalszego obniżenia kwoty pomocy na rzecz przedsiębiorstwa Hunosa, która w roku 2005 wynosiłaby 179 460 750 EUR.
- (108) Komisja stwierdziła w piśmie z dnia 30 marca 2004 r., że propozycja, aby przedsiębiorstwo Hunosa zachowało wysokość produkcji odpowiadającą 30 % zużycia węgla (co stanowi 100 dni pracy) elektrowni zlokalizowanych w regionie, może zostać uznana za niezgodną z zasadami wspólnego rynku.

4.6.1. Proces restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa

- (109) Władze hiszpańskie potwierdziły zamiar kontynuowania procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1407/2002, mając na celu znaczące zmniejszenie wielkości pomocy i mocy produkcyjnych i odpowiadającą mu redukcję zatrudnienia. Te działania restrukturyzacyjne należy ocenić w kontekście społecznego i regionalnego znaczenia przedsiębiorstwa Hunosa we Wspólnocie Autonomicznej Asturii.
- (110) Władze hiszpańskie dostarczyły Komisji szczegółowych informacji dotyczących procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa, kształtowania się jej kosztów i dochodów, perspektyw oraz kwot przydzielanej pomocy.
- (111) Plan obejmuje następujące elementy:
- redukcja zatrudnienia o 33,6 %,
 - zmniejszenie mocy produkcyjnych o 25 % oraz zamknięcie dwóch jednostek produkcyjnych (Pumarabule i Figaredo), co oznacza redukcję rządu 700 000 ton,
 - zamknięcie płuczkowni,
 - zwiększenie wydajności o 21,4 %,
 - zmniejszenie produkcji o 26,1 %,
 - zmniejszenie kosztów produkcji o 20 %,

- zmniejszenie łącznej pomocy o 25 % w okresie 2003–2005, w porównaniu z redukcją 12-procentową w ciągu poprzednich 4 lat.
- (112) Od roku 1986, w którym Hiszpania przystąpiła do Wspólnoty, proces restrukturyzacji przebiega następująco:
- redukcja zatrudnienia rządu 71,9 % w przedsiębiorstwach Hunosa i Minas de Figaredo, co oznacza zmniejszenie liczby pracowników z 21 911 w roku 1986 do 6 151 w roku 2001,
 - zmniejszenie mocy produkcyjnych o 47,3 % w odniesieniu do kopalni podziemnych,
 - zmniejszenie produkcji o 53,3 %,
 - zmniejszenie łącznej kwoty pomocy na produkcję o 40 % od roku 1992 w wartościach bieżących i o 56 % w wartościach stałych.
- (113) W okresie 1998–2004 pomoc dla przedsiębiorstwa Hunosa zmniejszono o 32 % z uwzględnieniem korekt, co wykracza poza średnią w hiszpańskim sektorze węglowym, gdzie łączna redukcja wyniosła 25,7 %. Od roku 1992 łączne kwoty pomocy na rzecz przedsiębiorstwa Hunosa zmniejszono o 54 % w wartościach skorygowanych i 69 % w wartościach stałych.
- (114) Ponadto wydaje się, że władze hiszpańskie kontynuują proces restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa, wykraczając poza plan restrukturyzacji 2003–2005. Za rok 2003 faktycznie przydzielona pomoc na produkcję wyniosła 264 480 000 EUR, podczas gdy prognozowano kwotę 271 593 000 EUR, co oznacza kolejną obniżkę o 2,6 %. Pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów restrukturyzacji wyniosła 240 689 000 EUR, podczas gdy wartość prognozowana wynosiła 302 557 000 EUR, co stanowi obniżkę o 20,4 %.
- (115) W odniesieniu do roku 2004 produkcja spadła do 1 070 000 ton, co stanowi kolejne zmniejszenie o 20 % w porównaniu z planem. Do końca roku 2004 liczba zatrudnionych spadła do 4 137. Łączna kwota pomocy na produkcję, którą faktycznie przyznano w roku 2004, zamiast prognozowanej kwoty 254 682 EUR wyniosła 247 483 EUR, co stanowi dalsze zmniejszenie o 2,8 %.
- (116) Pod koniec roku 2005 należy się spodziewać zatrudnienia w wysokości 3 500 osób, co oznacza redukcję przekraczającą plan o 14 %.
- (117) Fakt, że koszty produkcji w przedsiębiorstwie Hunosa są tak wysokie, wynika głównie z warunków fizycznych jej kopalni. Występuje tu niewielka grubość pokładów węgla, więc trzeba eksploatować większe powierzchnie, co wymaga znacznej infrastruktury. Mechanizacja produkcji jest utrudniona z uwagi na niską grubość pokładów i na nieregularność ich występowania. Ponadto proces restrukturyzacji, w szczególności znacząca redukcja zatrudnienia i duża liczba robotników, którzy przeszli na wcześniejsze emerytury, nie przyczynia się do optymalizacji kosztów produkcji. Niemniej jednak Hunosa zdołała zmniejszyć koszty produkcji poprzez ulepszenie zarządzania i skoncentrowanie produkcji w jednostkach, gdzie mechanizacja i zmechanizowane wydobycie są najłatwiejsze do zrealizowania i to przy najniższych kosztach. Dzięki wykorzystaniu innych narzędzi, postępującej mechanizacji i komputeryzacji, modernizacji instalacji oraz procesów produkcyjnych polepszyła się wydajność. Takie podejście w przyszłości doprowadzi do dalszego obniżenia kosztów produkcji.
- (118) Komisja odnotowuje jednak, że zmniejszenie kosztów produkcji o 20 % w okresie 2001–2005 nie spowodowało obniżenia pomocy na produkcję o 20 %. Według władz hiszpańskich wynika to z różnic w dochodach w latach 2001 i 2005. W roku 2001 średni przychód był znacznie wyższy niż średni przychód w 2005 r., wynoszący 37 EUR/tew.
- (119) Odnośnie do tych dochodów w przypadku przedsiębiorstwa Hunosa władze hiszpańskie dostarczyły szczegółowych wyjaśnień. Cena ustalana jest w kontraktach długoterminowych, w dużym stopniu swobodnie negocjowanych pomiędzy przedsiębiorstwem Hunosa a jego odbiorcami na zliberalizowanym rynku.
- (120) W oparciu o uzyskane niedawno informacje Komisja uznaje, że pozorna sprzeczność pomiędzy znaczącymi wysiłkami poczynionymi w kierunku obniżenia kosztów a o wiele mniej znaczącym stopniowym zmniejszeniem pomocy na produkcję zasadniczo wynika ze zmian w dochodach, co z kolei ma swoje źródło w międzynarodowych cenach węgla importowanego oraz kursie wymiany USD/EUR. Jak wyjaśniono w punkcie 4.4.3 dotyczącym obliczania dochodów, dochody za okres 2003–2005 były niższe w porównaniu z dochodami w roku 2001. W oparciu o informacje uzyskane na ten temat od władz hiszpańskich, a w szczególności o kontrakty pomiędzy przedsiębiorstwem Hunosa a pięcioma elektrowniami zasilanymi węglem z kopalni tego przedsiębiorstwa, Komisja stwierdziła, że przy obliczaniu dochodów tego przedsiębiorstwa zastosowano właściwe dane liczbowe.
- 4.6.2. *Pomoc na ograniczenie działalności przedsiębiorstwa Hunosa*
- (121) Pomoc przydzielona w przeszłości celem ograniczenia działalności dotyczy jednostek produkcyjnych przedsiębiorstwa Hunosa, które zamknięto. Z tego względu Komisja uznaje, że również w odniesieniu do przedsiębiorstwa Hunosa poprzednie decyzje Komisji były przestrzegane.
- 4.6.3. *Pomoc na dostęp do zasobów węgla dla przedsiębiorstwa Hunosa*
- (122) Plan dotyczący przedsiębiorstwa Hunosa przewiduje zamknięcie kopalni Pumarabule i Figaredo, co oznacza nieodwracalne zmniejszenie mocy produkcyjnych o 700 000 ton. Komisja przyjmuje, że pozostałe plany produkcyjne mają zostać objęte planem pomocy na dostęp do zasobów węgla. Władze hiszpańskie wskazały jednak, iż może to ulec zmianie w okresie następującym

po roku 2005. Komisja może zaakceptować to stanowisko, ponieważ zostawia to pewien margines na dalszą redukcję łącznych kwot pomocy przypadającej na lata następujące po roku 2005.

(123) W celu wyjaśnienia, dlaczego produkcja przedsiębiorstwa Hunosa stanowi część planu dostępu do zasobów węgla, hiszpańskie władze odwołują się do dostępności zasobów z technicznego punktu widzenia, popytu ze strony pobliskich elektrowni, jakości węgla oraz potrzeby posiadania elektrowni wyposażonych w instalacje techniczne odpowiednie dla jakości węgla produkowanego przez przedsiębiorstwo Hunosa. Komisja odnotowuje, że Hiszpania wycofała się z kryterium 100-dniowego zaopatrywania najbliższej elektrowni. Jak wyjaśniły hiszpańskie władze, był to jedynie hipotetyczny przykład i nigdy nie planowano zastosować go jako kryterium. Przykład ten pozostaje jednak bez uszczerbku dla faktu, iż władze hiszpańskie podjęły decyzję, że zasoby należące do przedsiębiorstwa Hunosa powinny pokrywać pewien procent zapotrzebowania elektrowni znajdujących się na tym samym terenie. Z uwagi na elastyczność tego kryterium Komisja odnotowuje, że od władz hiszpańskich można oczekiwać, że będą naruszały swobodnego przepływu towarów.

(124) Podążając tokiem myślenia władz hiszpańskich, Komisja uważa, iż produkcję wynoszącą około 1 mln ton rocznie w 2005 r. można uznać za część rezerwy strategicznej produkcji węgla, którą władze hiszpańskie chciałyby utrzymać. Komisja zgadza się z analizą przedstawioną przez Hiszpanię, że plan dotyczący przedsiębiorstwa Hunosa na lata 2003–2005 stanowi przejściowy, lecz niezbędny środek, który w późniejszej fazie ma ułatwić ustalenie, które jednostki produkcyjne zostaną objęte nowym planem na okres 2006–2010 odnośnie do dostępu do zasobów węgla. Z uwagi na znaczące ograniczenie produkcji oraz znaczną redukcję kwoty pomocy, plan ten odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002 i stanowi użyteczną podstawę kontynuacji procesu restrukturyzacji. Ponieważ zasoby przedsiębiorstwa Hunosa potrzebne są do osiągnięcia łącznej produkcji węgla w wysokości 12 mln ton w roku 2005, Komisja może przyjąć, że zasoby przedsiębiorstwa Hunosa będą w okresie 2003–2005 wchodzić w zakres planu dostępu do zasobów węgla. Komisja pragnie jednak także przypomnieć władzom hiszpańskim, że plan dostępu do zasobów węgla, a w szczególności uwzględnianie w nim przedsiębiorstwa Hunosa wykazującego wysokie koszty produkcji, będzie musiał zostać poddany weryfikacji na okres 2006–2010. W tym okresie produkcję przedsiębiorstwa Hunosa, jak i ewentualne dotacje trzeba będzie znacznie ograniczyć.

4.6.4. Pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa

(125) Władze hiszpańskie dostarczyły szczegółowych informacji dotyczących pomocy na pokrycie nadzwyczajnych kosztów procesu restrukturyzacji w rozumieniu art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, i podzieliły je na koszty techniczne i koszty socjalne, jak przedstawiono w poniższej tabeli.

EUR (1 000)

	2003	2004	2005
Prace związane z bezpieczeństwem, koszty związane z rekultywacją terenów pogórnich	11 684	11 984	13 766
Koszty nadzwyczajnej amortyzacji	9 514	10 902	22 905
Ogółem koszty techniczne	21 198	22 886	36 638
Koszt wcześniejszych emerytur	277 969	273 019	247 300
Odszkodowania	3 005	2 705	2 404
Zaopatrzenie w węgiel	385	373	361
Ogółem koszty socjalne	281 359	276 097	250 065
Razem	302 557	298 983	286 203

(126) Prognozy realizowane przez przedsiębiorstwo Hunosa odnośnie do wcześniejszych emerytur za okres 2002–2005 obejmują 2 622 pracowników, czego koszt wynosi około 417 000 EUR na osobę. Koszty te mogą ulec zmianie, co miało miejsce w odniesieniu do roku 2003. Pomoc faktycznie przyznana wyniosła o 20 % mniej niż prognozowano.

(127) Zgodnie z art. 1 rozporządzenia (WE) rozporządzenia nr 1407/2002 Komisja wzięła pod uwagę fakt, że w rejonie swej działalności Hunosa zapewnia 20 % bezpośredniego zatrudnienia i że w tym rejonie trudno jest stworzyć alternatywne miejsca pracy, ponieważ od roku 1986 umożliwiono tam już zatrudnienie 18 000 pracowników. Hunosa ma bardzo duże znaczenie ekonomiczne i społeczne dla Wspólnoty Autonomicznej Asturii. Komisja wyraża zrozumienie, iż Hiszpania potrzebuje czasu na rozwinięcie dodatkowej, alternatywnej działalności gospodarczej w tym regionie.

(128) Na podstawie informacji podanych przez władze hiszpańskie Komisja uznała, że pomoc ta spełnia warunki art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Pomoc ta pokrywa środki wymienione w załączniku do rozporządzenia i nie przekracza kosztów.

4.6.5. Zatrudnianie nowych pracowników

(129) Zgodnie z informacjami przedłożonymi przez Hiszpanię w okresie 2003–2005 nie zatrudniono żadnych nowych pracowników. Komisja wyraża zadowolenie z takiego podejścia i pragnie przypomnieć władzom hiszpańskim, że stanowi to istotny element oceny zgodności działań restrukturyzacyjnych, teraz i w przyszłości.

4.6.6. *Konkluzje odnośnie do planu restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa*

- (130) Komisja uważa, że przedsiębiorstwo Hunosa podjęło znaczące wysiłki w kierunku restrukturyzacji oraz że na obecnym etapie ze względu na społeczne i regionalne znaczenie tego przedsiębiorstwa wnoszenie o podjęcie dalej idących działań nie miałoby uzasadnienia. Dlatego Komisja doszła do wniosku, że plan restrukturyzacji przedsiębiorstwa Hunosa jest zgodny z celem i przepisami rozporządzenia (WE) nr 1407/2002. Pomoc przyznano po to, by przyczynić się do procesu restrukturyzacji i wzięto przy tym pod uwagę społeczne i regionalne aspekty pozycji przedsiębiorstwa Hunosa w Wspólnocie Autonomicznej Asturii. Wątpliwości wyrażone przez Komisję przy wszczęciu procedury, w szczególności odnośnie do wyliczenia kwot przyznawanej pomocy oraz uwzględnianych kryteriów, rozwiązały władze hiszpańskie, które przedłożyły dodatkowe, szczegółowe informacje i przyjęły dodatkowe środki restrukturyzacyjne wykraczające poza początkowo zgłoszony plan restrukturyzacji. Niemniej jednak Komisja pragnie przypomnieć władzom hiszpańskim, że pozycję przedsiębiorstwa Hunosa w świetle nowych działań restrukturyzacyjnych oraz planu dostępu do zasobów węgla na okres 2006–2010 należy ponownie rozważyć i że niezbędne są dodatkowe działania restrukturyzacyjne.

4.7. **Ogólna ocena planu restrukturyzacji 2003–2005**

- (131) Plan restrukturyzacji zawiera elementy planu dostępu do zasobów węgla, o którym mowa w art. 9 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 oraz planu likwidacji, o którym mowa w ust. 4 wymienionego artykułu. W związku z tym Komisja może podjąć przychylną decyzję w sprawie proponowanych planów zgodnie z art. 10 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia. Jednocześnie na podstawie art. 10 ust. 2 wymienionego rozporządzenia Komisja może podejmować decyzje dotyczące rocznej pomocy przydzielonej lub planowanej do przydziału przez hiszpańskie władze na rzecz przemysłu węglowego za lata 2003, 2004 i 2005. Podczas podejmowania decyzji w sprawie zgodności tej pomocy Komisja zobowiązana jest uwzględnić warunki i kryteria przewidziane w art. 4–8, a także to, czy pomoc ta odpowiada celom wymienionego rozporządzenia
- (132) Komisja uznaje, że zgodnie z działaniami restrukturyzacyjnymi zgłoszonymi przez Hiszpanię obniżenie kwoty pomocy państwa doprowadzi do dalszego, trwałego obniżenia produkcji węgla. Zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 całkowita kwota pomocy ulega stopniowemu zmniejszeniu i nie przekracza, w żadnym roku następującym po roku 2003, kwoty pomocy zatwierdzonej przez Komisję na rok 2001. Odnośnie do dostępu do zasobów węgla, jak przewidziano w art. 5 ust. 3 wymienionego rozporządzenia, Hiszpania proponuje, by w roku 2005 dostęp do zasobów węgla był gwarantowany przez łączne moce produkcyjne rządu 12 mln tew. Aby osiągnąć ten cel, moce produkcyjne zmniejszono o 1 600 000 ton.
- (133) Mimo że przeciętne koszty produkcji w hiszpańskim przemyśle węglowym nieco spadły, nadal pozostają one

na bardzo wysokim poziomie. Nawet jeśli wzrosną ceny na rynkach światowych, niekorzystna pozycja węgla hiszpańskiego w porównaniu z węglem importowanym w następnych latach nie ulegnie znaczącej zmianie.

- (134) Komisja uważa, że przedłożone dane oraz nakreślone ramy w odniesieniu do lat 2006 i 2007 pozwalają na właściwą orientację z zachowaniem niezbędnych warunków. Hiszpania zagwarantowała, że w ciągu tych lat będzie kontynuować ograniczanie produkcji i obniżać łączną kwotę pomocy w tym samym tempie, co w latach 2003–2005. W związku z tym Komisja akceptuje obecny poziom i znaczenie informacji przedłożonych przez Hiszpanię na lata 2006 i 2007. Szczegółowe dane odnoszące się do łącznej wielkości pomocy wynikającej z art. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002 za okres od 2006–2007 zostaną przedłożone przez Hiszpanię na etapie późniejszym wraz z przedstawieniem działań restrukturyzacyjnych na okres do roku 2010. Komisja uważa, że takie ramy czasowe są uzasadnione w obliczu implikacji społeczno-regionalnych zamknięcia jednostek produkcyjnych, biorąc pod uwagę fakt, że Hiszpania w sposób wyraźny oświadczyła, iż warunek stopniowego zmniejszania pomocy zostanie spełniony również w okresie następującym po roku 2005. Ten ostatni element ma kluczowe znaczenie dla oceny Komisji, ponieważ podstawę konstrukcji wymienionego rozporządzenia stanowi gwarancja ostatecznego, znaczącego obniżenia pomocy państwa udzielanej przemysłowi węglowemu.
- (135) Hiszpania zdecydowała się na kontynuację tego samego systemu przyznawania dotacji, z którego korzystała w przeszłości. Z jednej strony, działania restrukturyzacyjne leżą w interesie bezpieczeństwa energetycznego, a z drugiej strony działania te pozwalają na kontynuację procesu restrukturyzacji. Zgłoszona kwota pomocy jest niezbędna, ponieważ zapewnia ona dostęp do zasobów węgla i ograniczenie wydobycia węgla, co uważa się za kluczowe. Bez przydzielanej pomocy produkcja węgla w Hiszpanii zostałaaby wstrzymana, ponieważ górnictwo węgla nie jest tam konkurencyjne.
- (136) Komisja uważa, iż szacowaną wielkość mocy produkcyjnych ustaloną na poziomie 12 mln tew na rok 2005 w podaży energetycznej Hiszpanii można uzasadnić w świetle polityki bezpieczeństwa energetycznego oraz całościowej polityki energetycznej. W swej ocenie Komisja uwzględniła fakt, iż w ogólnokrajowej energetyce hiszpańskiej zwiększył się udział odnawialnych źródeł energii w okresie do roku 2010.
- (137) Ze względu na fakt, że z punktu widzenia zatrudnienia zgłoszone działania restrukturyzacyjne będą miały poważne implikacje na rynku pracy, dokonując oceny planu, Komisja wzięła pod uwagę potrzebę minimalizowania – na tyle, na ile to możliwe – społeczno-regionalnych skutków restrukturyzacji hiszpańskiego przemysłu węglowego.

- (138) Komisja uznaje w oparciu o notyfikację, że planowanie dotyczące hiszpańskiego przemysłu węgla kamiennego opiera się na następujących celach: stopniowe zmniejszanie wymaganej pomocy finansowej, ograniczanie produkcji i kosztów produkcji, zapewnianie odbiorcom dostaw o odpowiedniej jakości i o właściwym czasie, społecznie akceptowalna redukcja zatrudnienia oraz wzgląd na regionalne implikacje tych działań.
- (139) W związku z tym Komisja stwierdza, że hiszpański plan restrukturyzacji jest szczegółowy w odniesieniu do okresu 2003–2005 oraz daje dobrą orientację wraz z niezbędnymi warunkami na lata 2006 i 2007. Ponadto plan ten dobrze przedstawia ogólny zarys roli węgla w polityce energetycznej i polityce ochrony środowiska w kontekście zaopatrzenia w energię pierwotną do roku 2010.
- (140) W świetle powyższego i biorąc pod uwagę fakt, że przyjęto środki wykraczające poza pierwotnie zgłoszony plan restrukturyzacji, Komisja przyjmuje stanowisko, iż plan przełożony przez Hiszpanię jest zgodny z celami i kryteriami rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, w szczególności z kryteriami określonymi w jego art. 9 ust. 4 i 6. Ponieważ pomoc za lata 2003, 2004 i 2005 została przydzielona lub zostanie przydzielona na podstawie planu restrukturyzacji i zgodnie z nim, Komisja konkluduje w oparciu o art. 10 ust. 2 wymienionego rozporządzenia, że pomoc tę przyznano zgodnie z tym rozporządzeniem.

5. WNIOSEK

- (141) Komisja stwierdziła, że Hiszpania niezgodnie z prawem przydzieliła pomoc państwa przemysłowi węglowemu za

lata 2003 i 2004, naruszając postanowienia art. 88 ust. 3 Traktatu. Po dokonaniu analizy środków oraz informacji przedłożonych przez Hiszpanię na podstawie art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1407/2002, Komisja stwierdza jednak, że plan restrukturyzacji przemysłu węglowego za lata 2003–2005 oraz pomoc państwa za lata 2003–2005 oparta na tym planie są zgodne z zasadami wspólnego rynku. W związku z powyższym Hiszpanię niniejszym upoważnia się do wypłacenia pomocy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Plan restrukturyzacji przemysłu węglowego oraz pomoc państwa na lata 2003–2005, wdrożone przez Hiszpanię w latach 2003 i 2004, są zgodne z zasadami wspólnego rynku w rozumieniu art. 87 ust. 3 Traktatu WE. W związku z powyższym niniejszym upoważnia się Hiszpanię do wypłacenia pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 grudnia 2005 r.

W imieniu Komisji
Andris PIEBALGS
Członek Komisji